

شناسایی و رفع موانع
سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال

نویسنده: ناصر حسینی منجزی

سرشناسه :
عنوان و نام پدیدآور: شناسایی و رفع موانع سرمایه گذاری، تولید و اشتغال
(با رویکرد اقتصاد مقاومتی؛ مورد مطالعه استان اصفهان) / نویسنده ناصر حسینی منجزی؛
مشخصات نشر: اصفهان: فرهومت، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۵۹ ص.: جدول، نمودار.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۱۲-۹-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیفا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : سرمایه گذاری -- ایران -- اصفهان (استان)
موضوع : Investments -- Iran -- Esfahan (Province)
موضوع : کار و اشتغال -- ایران -- اصفهان (استان)
شناسه افزوده : ایران خواه نمینی، ایرج، ۱۳۵۲ -، ویراستار
رده بندی کنگره : ۳۹۷/HG۵۷۲۰ ح ۵ الف / ۲
رده بندی دیویی : ۳۳۲/۶۰۹۵۵۹۳
شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۵۳۶۳۹

فرهومت، اصفهان، پستی ۸۱۶۴۵-۵۵۹۱

شناسایی و رفع موانع سرمایه گذاری، تولید و اشتغال

(با رویکرد اقتصاد مقاومتی؛ مورد مطالعه استان اصفهان)

نویسنده: ناصر حسینی منجزی

ویراستار: ایرج ایرانخواه نمینی

انتشارات: فرهومت

طرح جلد و صفحه آرایی: علی توکلی

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی و چاپ: زمان

تاریخ نشر: بهار ۹۷

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

طبق قانون حمایت حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان تمامی حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است و متخلفان مشمول ماده ۲۳ این قانون می‌شوند.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۱۲-۹-۷

مقدمه

حضرت آیت الله العظمی خاتمی (مد ظله العالی) رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران، از سال ۱۳۸۹ که نخستین بار واژه اقتصاد مقاومتی را به کار گرفتند تا سال ۱۳۹۲ که سیاست های اقتصاد مقاومتی را ابلاغ کردند و تا سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ که عنوان سال را «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» و «اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال» نامگذاری فرمودند، همواره «مسایل اشتغال و تولید داخلی و حمایت از تولید» را مورد توجه قرار داده اند. انتخاب عناوین اقتصادی و نامگذاری سال ها با مفاهیم کلی و اقتصادی در چارچوب الگوی اقتصاد مقاومتی گواه روشنی بر اهمیت توجه به حمایت از تولید داخلی در تحقق اقتصاد مقاومتی در نگاه ایشان دارد.

سیاست های اقتصاد مقاومتی در بهمن ماه سال ۱۳۹۲ به استناد بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی با هدف نقش آفرینی مردم و فعالان بخش اقتصادی کشور در تحقق حماسه اقتصادی توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی ابلاغ شد. در مقدمه ابلاغ این سیاست ها آمده است که ایران اسلامی با استعدادهای سرشار معنوی، مادی، ذخایر، منابع غنی و متنوع و زیر ساخت های گسترده و همچنین برخورداری از نیروی انسانی متعهد و کارآمد اگر از الگوی اقتصادی بومی و علمی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی که همان اقتصاد مقاومتی

است، پیروی کند به همه مشکلات اقتصادی غلبه خواهد کرد.

تامین شرایط فعال سازی همه منابع مالی و برنامه انسانی، توانمند سازی نیروی کار، بکارگیری ظرفیت ها، امکانات، حمایت هدفمند از صادرات کالاها و خدمات، تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد بهره وری، کارآفرینی و اشتغال زایی نکته های مهمی است که در ابلاغ حکیمانه سیاست های اقتصاد مقاومتی توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی مد نظر قرار گرفته است.

جذب سرمایه گذاری و بیشینه سازی آثار مثبت آن به منظور ارتقای رشد اقتصادی و توسعه پایدار، اولویت برای همه کشورهاست. افزایش جذب سرمایه گذاری و به کارگیری آن در امر تولید به تنها مستلزم تلاش های هماهنگ در عرصه سیاستگذاری داخلی و بین المللی است، بلکه رفع موانع اداری - اجرایی داخلی برای تسهیل امر سرمایه گذاری را نیز می طلبد. در این باره اسناد بین المللی تشویق و حمایت سرمایه گذاری، توجه اندکی به موانع عینی موجود به سر راه سرمایه گذاری، نظیر فقدان یا کمبود شفافیت در الزامات قانونی و اداری، فقدان کارآفرینی، محیط اجرایی و سایر عوامل موثر در افزایش هزینه های کسب و کار می شود. این در حالی است که توجه به این موانع می تواند تأثیر مستقیمی در افزایش قابل توجه سرمایه گذاری داخلی و بین المللی داشته باشد.

تدابیر تسهیل کننده سرمایه گذاری، همان عناصری است که تسهیل تجارت هستند که از مهمترین آنها می توان به بهبود شفافیت و دسترسی اسان به اطلاعات، ایجاد فرآیندهای موثر و کارآمد اداری، ارتقای ثبات و قابلیت پیش بینی پذیری فضای سیاستگذاری، افزایش پاسخگویی و کارآمدی در نهادهای دولتی، حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری از طریق نهادهای شبه قضایی، هماهنگی اقدامات فرامرزی نظیر پیمان های سرمایه گذاری منطقه ای، ایجاد تماس و ارتباط فرامرزی بین موسسات تشویق جذب یا صدور سرمایه گذاری و همکاری فنی و سایر سازوکارهای خاص جذب و حمایت از سرمایه گذاری اشاره کرد. بدیهی است که این تدابیر تسهیل کننده باید در کلیه مراحل، شامل ماقبل سرمایه گذاری (تدوین قوانین و مقررات)، مرحله استقرار سرمایه گذاری و طول دوره انجام پروژه سرمایه گذاری جاری شوند تا آثار و پیامدهای مثبت و نتایج موثر خود را بر جای بگذارند. اشتغال و کارآفرینی بارزترین ابزار و مهمترین راه دستیابی به اهداف اقتصاد مقاومتی

برای رسیدن به رشد و توسعه پایدار و پیشرفت و استقلال بیش از پیش کشور است. ترویج کارآفرینی در کشور علاوه بر فراهم کردن زمینه رشد و توسعه پایدار، مسایل و مشکلات جاری از جمله معضل انبوه مردان و زنان بیکار و بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی و فقر و نابسامانی اجتماعی و فرهنگی را مرتفع می کند.

دستاوردهای صریح اقتصاد مقاومتی، توسعه کارآفرینی و رونق تولید داخلی با استفاده از همه به امل و نهاده هلی تولید از جمله اشتغال نیروی انسانی می باشد. تمامیت اقتصاد مقاومتی را رونق تولید ملی مزیت محور تشکیل می دهد و دستاورد صریح آن را هم توسعه استفاده از عوامل تولید از جمله اشتغال نیروی انسانی تشکیل می دهد. تشدید مشکلات بیکاری در این به و با در میان فارغ التحصیلان دانشگاهی ایجاب می کند که نهضت توسعه اشتغال با رویکردی رقعی شدن نرخ بیکاری و رسیدن آن در حد نرخ طبیعی بیکاری (دامنه ۵ درصدی در اثرات باشد. ترکیب بهینه این دو اولویت یعنی اقتصاد مقاومتی و نیاز بازار کار به اقدام و ساز موثر و آغاز نهضت توسعه تولید برای دوره های آینده می باشد.

بازار کار ایران، با انتقال متقاضیان کار به دانشگاه ها و تحصیلات تکمیلی همراه بوده و این روند به افزایش نرخ بیکاری فارغ التحصیلان دانشگاهی منجر شده است. بخش عمده متقاضیان بازار کار را فارغ التحصیلان دانشگاهی تشکیل می دهند و البته هجوم دختران و بانوان فارغ التحصیل به بازار کار در سال های آینده شدت بیشتری هم خواهد یافت.

پدیده شوم بیکاری رو به افزایش است و باید به سمت نهضت کارآفرینی و ایجاد اشتغال حرکت کنیم و از دولتمردان و سیاستگذاران بازار کار انتظار می رود با برنامه ریزی های کارشناسی کوتاه مدت و بلند مدت، ابزارهای بودجه ای مستقلی نیز برای مدیریت بازار کار و توسعه اشتغال در نظر گیرند.

حمایت از تکمیل چرخه تولید بنگاه های اقتصادی تا ظرفیت اسمی، حمایت از بنگاه های آماده بهره برداری و حمایت از کسب و کارهای کوچک نیز برای توسعه اشتغال و کاهش بیکاری ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

توجه استراتژیک مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) بر محوریت تولید ملی در تصمیم گیری های کلان اقتصادی کشور همواره در تمامی بیانات ایشان مشهود بوده است. به ویژه

که سال ۱۳۹۷ نیز با توجه به این دغدغه استراتژیک ایشان بنام «حمایت از تولید داخلی» نام‌گذاری شده است. توجه به رشد سرمایه‌گذاری داخلی، فراهم کردن زمینه‌های رشد ۸ درصدی اقتصادی، فراهم کردن زمینه برای بالندگی و حضور مؤثر بخش خصوصی مقتدر و توانمند، عملیاتی نمودن راهبردها و قانون بهبود فضای کسب و کار از راه شکل‌گیری پنجره واحد، توجه به مرغوبیت و کیفیت تولید داخلی، توجه به مصرف کالاهای داخلی که مشابه خارجی دارند، لزوم نوآوری، ابتکار و روزآمدی در تولیدات کشور، اتمام طرح‌های نیمه تمام، اجرای کامل سیاست‌های حمایت از تولید، معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری به بخش خصوصی، برنامه‌ریزی برای رشد بخش تعاون، رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی و افزایش صریح مقاومت اقتصادی در برابر شوک‌ها و نوسانات خارجی و ... تنها بخشی از مطالبات مدنظر برای حوزه تولید کشور می‌باشد که در ادبیات اقتصاد مقاومتی نقش بسته است. بنابراین، شایسته است که مسئولین نظام به این مهم توجه جدی و همه جانبه داشته باشند تا اسراف اقتصاد، بر مبنای برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران تحقق یابد.

اجرائی شدن سناریوی «اقتصاد مقاومتی» نیازمند سایه «حمایت از تولید داخلی» امکان پذیر می‌باشد و حمایت از تولیدکنندگان داخلی و حرکت روبه جلو به سمت تهیه محصولات با کیفیت، راهی به منظور اجرائی شدن سناریوی اقتصاد مقاومتی است.

«تولید داخلی ستون فقرات اقتصاد مقاومتی است». عبارت دیگر؛ یکی از مهمترین پیشنهادها برای تحقق اقتصاد مقاومتی و رهایی از مشکلات اقتصادی در کشور حمایت از تولید داخلی است که راهکارهای مفید و مؤثر در جهت حمایت و دسترس آن، عبارتند از:

- ۱- توجه به جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی)
- ۲- توجه ویژه به بازار کار و ایجاد اشتغال پایدار (با رویکرد دارا فین)
- ۳- مبارزه با قاچاق و جلوگیری از ورود کالاهای دارای مشابه داخلی از خارج از کشور

۵	مقدمه
۹	فهرست مطالب
۱۰	مهمترین آسیب ها و چالش های فراروی توسعه صنایع کشور
۱۲	متغیرهای تأثیرگذار در تأخیر طرح های عمرانی
۱۴	سیاست ها و ابزارها: جرایبی اشتغال پایدار در مناطق روستایی
۱۹	معرفی استان اصفهان
۲۳	تحولات و وضعیت اشتغال استان اصفهان
۲۶	اطلاعات بخشهای اقتصادی استان
۲۶	کشاورزی
۲۷	صنعت
۲۹	خدمات
۳۱	وضعیت نهادهای عرضه کننده نیروی کار
۳۴	شناسایی و تحلیل سیستم های اقتصادی و اجتماعی استان
۳۴	منطقه شمال استان
۳۵	منطقه غرب و جنوب استان
۳۶	منطقه شرق و جنوب شرق استان
۳۷	منطقه مرکزی استان (کلانشهر اصفهان)
۴۰	مهمترین رویکردهای استراتژیک توسعه اشتغال استان
۴۴	پیشنهاد رشته های مورد نیاز در حوزه آموزش عالی و فنی و حرفه ای
۴۸	شناسایی عمده ترین مسائل و مشکلات اجرایی فراروی سرمایه گذاری
۵۹	منابع و مأخذ